

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 155/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Mgr. Róberta Baumanna**, advokáta, Hlučínska 1/11, Bratislava, zastúpeného Mgr. Jurajom Hudákom, advokátom, Staré Grunty 18, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 14T/4/2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 13 ods. 4 ústavy a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14T/4/2024. V petite podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie označených základných práv, prikázal mestskému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14T/4/2024 v časti rozhodovania o trovách konania konať bez zbytočných prietáhov, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v trestnom konaní vedenom mestským súdom pod sp. zn. 14T/4/2024 bol rozsudkom mestského súdu č. k. 14T/4/2024-281 zo 17. apríla 2024 obžalovaný Dimitru Radic (ďalej len „obžalovaný“) uznaný vinným zo zločinu prevádzachstva podľa § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c), d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov a 8 mesiacov so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a trest vyhostenia na dobu 5 rokov. Rozsudok mestského súdu č. k. 14T/4/2024-281 zo 17. apríla 2024 nadobudol právoplatnosť

20. júna 2024. Sťažovateľ bol v trestnom konaní vedenom mestským súdom pod sp. zn. 14T/4/2024 obžalovanému opatrením mestského súdu sp. zn. 33Tp 34/2023 zo 6. decembra 2023 ustanovený za obhajcu. Po právoplatnom skončení konania vedeného pod sp. zn. 14T/4/2024 sťažovateľ ako ustanovený obhajca obžalovaného podľa § 553 ods. 2 Trestného poriadku doručil 13. novembra 2024 mestskému súdu žiadosť o priznanie odmeny a náhrady hotových výdavkov obhajcu. Vzhľadom na nedodržanie lehoty vyplývajúcej z § 553 ods. 3 Trestného poriadku sťažovateľ doručil mestskému súdu 14. januára 2025 urgenciu, ktorou urgoval vydanie rozhodnutia o odmene a náhrade hotových výdavkov obhajoby. Napokon podľa sťažovateľa mestský súd o podanej žiadosti o priznanie odmeny a náhrady hotových výdavkov nerozhodol ani do času podanej ústavnej sťažnosti 18. marca 2025, a to aj napriek explicitne ustanoveným zákonným lehotám podľa § 553 ods. 3 Trestného poriadku.

3. Podstata sťažnostnej argumentácie sťažovateľa spočíva v tvrdenom porušení označených práv prietahovým postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14T/4/2024 v časti rozhodovania o trovách konania, keď o žiadosti o priznanie odmeny a náhrady hotových výdavkov povinnej obhajoby doručenej mestskému súdu 13. novembra 2024 nebolo rozhodnuté nielen v zákonnej lehote 30 dní podľa § 553 ods. 3 Trestného poriadku, ale ani do času podanej ústavnej sťažnosti 18. marca 2025, čo predstavuje niekoľkonásobné prekročenie zákonnej lehoty na rozhodnutie o predmetnom nároku obhajoby. Rozhodnutie o trovách obhajoby pritom tvorí súčasť bežnej agendy všeobecných súdov a sťažovateľ svojím správaním neprispel k tvorbe zbytočných prietahov. Sťažovateľ je zároveň toho názoru, že v dôsledku zbytočných prietahov mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14T/4/2024 dochádza aj k zásahu do jeho majetkových práv, keďže nemôže disponovať finančnými prostriedkami, na ktoré má nárok.

4. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že mestský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 14T/4/2024 rozhodol o žiadosti sťažovateľa z 13. novembra 2024 o priznanie odmeny a náhrady hotových výdavkov obhajoby 9. januára 2025, pričom samotné rozhodnutie o priznaní odmeny bolo sťažovateľovi doručované prostredníctvom spisovej kancelárie 20. marca 2025.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru zbytočnými prietahmi mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14T/4/2024 pri rozhodovaní o trovách povinnej obhajoby, na ktoré má sťažovateľ ako ustanovený obhajca nárok.

6. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v jeho všeobecnom poňatí odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Samotným prerokovaním vecí na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Ústavné právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov (a právo na prejednanie

záležitosti v primeranej lehote) sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty týkajúcej sa svojich práv (pozri napr. I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy v relevantnej časti ustanovuje imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania a ktorý vyjadruje predovšetkým záujem o to, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predlžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejavíť ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (PL. ÚS 25/01).

8. Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu súvisiacej s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je taktiež aj právny názor, podľa ktorého nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05, III. ÚS 372/09, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 35/01, I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, III. ÚS 59/05, III. ÚS 103/05, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

9. Ústavná s'ťažnosť s'ťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 18. marca 2025, pričom z vyjadrenia mestského súdu z 26. marca 2025 vyplýva, že rozhodol o žiadosti s'ťažovateľa z 13. novembra 2025 o priznaní odmeny a náhrady hotových výdavkov obhajoby 9. januára 2025, pričom samotné rozhodnutie o priznaní odmeny bolo s'ťažovateľovi doručované prostredníctvom spisovej kancelárie 20. marca 2025. Napriek tomu, že o návrhu s'ťažovateľa nebolo rozhodnuté v lehote podľa § 553 ods. 3 Trestného poriadku, stav existujúceho rozhodnutia (aj keď neprávoplatného) v čase rozhodovania o ústavnej s'ťažnosti s'ťažovateľa nevyhnutne výrazne znižuje stav jeho právnej neistoty.

10. Ústavný súd považuje vo všeobecnosti za neakceptovateľný stav nerozhodnutia o trovách obhajoby nad rámec lehôt ustanovených Trestným poriadkom (§ 553 ods. 3). V podobných veciach (I. ÚS 279/2019, IV. ÚS 129/2019, IV. ÚS 274/2021) považoval za relevantné, že v týchto prípadoch ide o odmenu s'ťažovateľa za vykonanú službu. Prostredníctvom advokáta štát realizuje právo na právnu pomoc, resp. právo na obhajobu – a to aj v prípadoch povinnej obhajoby (§ 37 Trestného poriadku; IV. ÚS 224/2022). Situácia vo veci s'ťažovateľa však nedosahuje takú intenzitu, ktorá by viedla k záveru o porušení označených práv podľa ústavy a dohovoru (aj vzhľadom na samotné rozhodnutie mestského súdu, rovnako tak aj IV. ÚS 141/2025, IV. ÚS 142/2025). Účel, ku ktorému ústavná s'ťažnosť smerovala (priznanie odmeny a náhrady trov s'ťažovateľovi), bol vo vývoji situácie dosiahnutý aj bez zásahu ústavného súdu.

11. Po predbežnom prerokovaní ústavnej s'ťažnosti, vychádzajúc z citovanej judikatúry (bod 8), aktuálneho stavu napadnutého konania a argumentácie s'ťažovateľa prezentovanej v ústavnej s'ťažnosti, ústavný súd dospel k záveru, že napadnutý postup mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14T/4/2024 nie je poznačený priet'ahmi v ústavne relevantnej intenzite, ktorá by

po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v uvedenej časti preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavom súde.

12. Sťažovateľ porušenie práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 13 ods. 4 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu odvíja od porušenia práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Práve s ohľadom na argumentačné prepojenie oboch uvedených obsahových častí ústavnej sťažnosti nemohlo v dôsledku absencie porušenia základného práva zaručeného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dôjsť ani k porušeniu sťažovateľom označených článkov ústavy, a preto aj v tejto časti bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

13. V závere je potrebné sťažovateľovi pripomenúť, že síce zaslal mestskému súdu urgenciu týkajúcu sa vybavenia svojho návrhu, nevyužil však (netvrdil, že by využil, pozn.) všetky dostupné právne prostriedky nápravy, osobitne sťažnosť podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ústavný súd síce podanie sťažnosti predsedovi súdu na prietahy nepovažuje za podmienku podania ústavnej sťažnosti, nemôže teda zakladať dôvod odmietnutia ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, na druhej strane využitie tohto právneho prostriedku môže nepochybne v určitých situáciách viesť k náprave namietaného stavu (IV. ÚS 143/2022, IV. ÚS 141/2025, IV. ÚS 142/2025). Podľa názoru ústavného súdu bolo využitie uvedeného právneho prostriedku nápravy v okolnostiach prerokúvanej veci spôsobilé viesť k odstráneniu nedostatku v postupe mestského súdu, čomu zodpovedá aj to, že medzičasom už bolo o veci rozhodnuté.

14. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. apríla 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu